

نام و نام خانوادگی:

«به نام خداوند جان و خرد»

تاریخ:

نام آموزشگاه:

آزمون فارسی، پایه نهم

زمان: ۴۵ دقیقه

شماره دانش آموز:

فصل پنجم، فروردین ۱۴۰۲

شمار صفحه: دو

معنی واژگان (۱ نمره)

۱- با توجه به عبارت زیر، معنی واژه «آبخشور» در کدام گزینه آمده است؟ (۰/۲۵ نمره)

«پیام پیامبر، آبخشوری است که انسانیت همواره برای تازگی و شکوفایی و شکوهمندی خود بدان نیازمند است.»

(۱) گنج (۲) آب گوارا (۳) سرچشمه (۴) آوند

۲- با کمک توضیحات زیر، جای خالی مصراع «نام تو رویش است و طراوت» را پر کنید. (۰/۲۵ نمره)

{یکی از اصطلاحات زورخانه‌ای هستم و چهار حرف دارم. مترادف من اجازه و دستور است}

۳- معنای واژه‌های زیر بنویسید. (۰/۵ نمره)

الف. جامه عارفان و درویشان () ب. عموم مردم، مردم فرمانبردار ()

برگردان / معنی نظم و نثر (۲/۵ نمره)

۴- بیت‌ها و عبارت زیر را به فارسی روان امروزی برگردانید. {مرتب کردن جمله + آوردن مفهوم کنایه‌ها و معنی کردن عبارت}

پ. این توبره کاه بردار و به لشکرگاه سلمان بر. (۰/۵ نمره)

ت. اینک ای خوب فصل غریبی سرآمد چون تمام غریبان تو را می‌شناسند (۰/۷۵ نمره)

ث. کمال است در نفس انسان سخن تو خود را به گفتار ناقص مکن (۰/۷۵ نمره)

ج. شاد و خوشحال برگشتم به آنچه از معرفت مرا حاصل شد و خدا را حمد کردم. (۰/۵ نمره)

پرسش‌های درک مطلب و دریافت متن (۲/۵ نمره)

۴- ارتباط معنایی بیت «چ» و بیت «ح» را پیدا کنید و درون‌مایه مشترک آن‌ها را بنویسید. (۱ نمره)

چ. آب زیند راه را هین که نگار می‌رسد
مژده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد
ح. میلاد گل و بهار جان آمد
برخیز که عید می‌کشان آمد

۵- دو گزینه زیر را مقایسه کنید و برداشت خود را درباره آن‌ها بیان کنید. (۱ نمره)

خ. خداوند به سیمای ظاهر و گفته‌هایتان نمی‌نگرد؛ بلکه به دل‌ها و کردارتان می‌نگرد.

د. ما زبان را ننگریم و قال را ما روان را بنگریم و حال را (مثنوی، دفتر دوم)

۶- پیام و مفهوم شعر زیر را بنویسید. (۰/۵ نمره)

جهان جمله فروغ روی حق دان حق اندر وی ز پیدایی است پنهان

ذ.

دانش زبانی؛ دستور زبان (۱/۵ نمره)

۷- واژه‌های کدام گزینه با یکدیگر هم خانواده هستند؟ (۰/۲۵ نمره)

- (۱) نجات و نجوا/ توحید و وحدت (۲) ولادت و میلاد/ ملک و ملایک
- (۳) رخصت و ترخیص/ معاش و عیش (۴) متعال و علو/ روضه و مریضی

۸- در جمله‌های زیر، واژه‌های (مبادا و اندوهناک) قید هستند. (۰/۲۵ نمره) درست نادرست

ر. ای ابوذر مبادا با برادر مسلمانم قهر کنی. ز. مفضل اندوهناک نزد امام صادق رفت.

۹- فعل‌های خواسته شده را در جدول کامل کنید. (با همان شخص و شمار) (۱ نمره)

جمله	گذشته بعید	گذشته نقلی	گذشته التزامی	گذشته مستمر
ژ. همای اوج سعادت به دام ما افتد				

دانش ادبی؛ آرایه‌های ادبی و قالب‌های شعری (۱/۵ نمره)

۱۰- کدام گزینه، ردیف دارد؟ نوع آن را بنویسید. (۰/۵ نمره)

- س. ز بس بوی و بس رنگ و آب روان همی نو شد از باد گفتی روان
- ش. نفس باد صبا مشک‌فشان خواهد شد عالم پیر دگرباره جوان خواهد شد

۱۱- آرایه ادبی بیت‌های داده شده را بیان کنید. (برای هر بیت؛ یک آرایه) (۰/۵ نمره)

- ص. پرسش تشنگی را تو آبی، جوابی ریگ‌های بیابان تو را می‌شناسند ()
- ض. کاش من هم عبور تو را دیده بودم کوچه‌های خراسان تو را می‌شناسند ()

۱۲- با توجه به عبارت و بیت‌های زیر، برای واژه‌های (بد اقبال و گلخن) متضاد پیدا کنید. (۰/۵ نمره)

- ط. علم دین بام گلشن جان است نردبان عقل و حس انسان است (سنایی غزنوی)
- ظ. این جهان کوه است و فعل ما ندا سوی ما آید نداها را صدا (مولوی بلخی)

ع. اگر به خانه من آمدی/ برای من ای مهربان، چراغ بیاور/ و یک دریچه که از آن/ به ازدحام کوچۀ خوشبخت بنگرم. (ف. فرخزاد)

تاریخ ادبیات (۱ نمره)

۱۳- متن زیر از کدام کتاب (روضه خلد - پیام پیامبر - توحید مفضل) برگزیده شده است؟ برای پاسخ دلیل بیاورید. (۱ نمره)

غ. آورده‌اند که غازان محمود روزی در شکار بود. از لشکر جدا افتاد. به مزرعه‌ای روی نهاد. پیرزن و پیرمردی را در آن مزرعه کلبه‌ای بود؛ پادشاه استضافت کرد (درخواست مهمانی). با آن که پادشاه را نشناخته، کلبه به وی پرداختند. ... پادشاه گفت: شرط آن است که امشب با هم مصاحب باشیم و به لطف محاوره و حسن مجاوره به روز آریم. ... پادشاه از غازان شکایت آغاز کرد. پیرزن گفت: ای جوانمرد، از سر این حدیث درگذر و از روی گستاخی نام پادشاهان مبر که اگر عدل غازان نبود، ما دو بیچاره در این بیابان نیاسودی.